

DOI <https://doi.org/10.32782/3041-1319/2026-1-8>

Г. Д. Берегова, О. М. Момоток

*Херсонський національний технічний університет,
м. Херсон, Україна*

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-2418-7178> – Берегова Г. Д.
<https://orcid.org/0000-0002-5817-384X> – Момоток О. М.

 momotok2005@ukr.net

НАВИЧКИ САМОПІДТРИМКИ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ В УМОВАХ ВІЙНИ В УКРАЇНІ

Стаття присвячена проблемі формування навичок самопідтримки у професійній підготовці соціальних працівників в умовах війни в Україні.

Мета статті полягає у всебічному обґрунтуванні необхідності та шляхів інтеграції компетенцій самопідтримки й самовідновлення у професійну підготовку соціальних працівників в Україні, з урахуванням підвищеного стресу, спричиненого повномасштабною війною, а також у формулюванні практичних рекомендацій для навчальних програм.

У статті представлено теоретичні підходи до самопідтримки (сутність самопідтримки та самодопомоги, психологічні моделі самопідтримки, навички самопідтримки соціальних працівників в умовах стресу) та конкретні рекомендації для університетів щодо впровадження модулів самопідтримки, регулярної супервізії та механізмів організаційної підтримки персоналу.

Доведено, що навички самопідтримки у навчанні соціальних працівників мають бути системними й повинні охоплювати практики емоційної регуляції, стрес-менеджменту, комунікативних навичок і ресурсної взаємодії.

Результати дослідження демонструють (1) огляд викликів і обґрунтування потреби в компетенціях самопідтримки (з посиланнями на дослідження в умовах війни), (2) практичні рекомендації навчальних модулів для впровадження в навчальні програми в умовах війни в Україні.

Новизна роботи полягає в комплексному поєднанні теоретичного осмислення понять самопідтримки з обґрунтованими потребами соціальних працівників в умовах повномасштабної війни в Україні, розробці навчального модуля та супервізійних практик, орієнтованих на роботу в зонах підвищеного ризику, а також у запропонованні практичних інструментів, методик для інтеграції цих модулів у освітньо-професійні програми та систему супервізії.

Ключові слова: професійна підготовка, соціальний працівник, самопідтримка, емоційний стрес, психотравма, резилієнтність, емоційна регуляція.

H. D. Berehova, O. M. Momotok

Kherson National Technical University, Kherson, Ukraine

SELF-SUPPORT SKILLS IN PROFESSIONAL TRAINING OF SOCIAL WORKERS IN CONDITIONS OF WAR IN UKRAINE

The article is devoted to the problem of forming self-support skills in the professional training of social workers in the conditions of war in Ukraine. The purpose of the article is to comprehensively substantiate the need and ways to integrate self-support and self-recovery competencies into the professional training of social workers in Ukraine, taking into account the increased stress caused by the full-scale war, as well as to formulate practical recommendations for training programs. The article presents theoretical approaches to self-support (the essence of self-support and self-help, psychological models of self-support, self-support skills of social workers in stressful conditions) and specific recommendations for universities on the implementation of self-support modules, regular supervision and mechanisms of organizational support for personnel. It is proved that self-

support skills in the training of social workers should be systemic and include practices of emotional regulation, stress management, communication skills and resource interaction. The results of the study demonstrate (1) an overview of the problems and justification of the need for self-help competencies (with references to research in wartime conditions), (2) practical recommendations for training modules for implementation in training programs in wartime conditions in Ukraine. The novelty of the work lies in the comprehensive combination of theoretical understanding of self-help concepts with the substantiated needs of social workers in the conditions of a full-scale war in Ukraine, the development of a training module and supervisory practices focused on work in high-risk areas, as well as in the proposal of practical tools and methods for integrating these modules into educational and professional programs and the supervision system.

Key words: professional training, social worker, self-help, emotional stress, trauma, resilience, emotional regulation.

Постановка проблеми. У контексті війни соціальні працівники в Україні зазнають значного зростання робочого навантаження, емоційного стресу та психотравми, що підвищує ризик професійного вигорання і знижує якість допомоги вразливим групам.

Дослідження резиліентності, емоційної регуляції та професійної компетентності в соціальній роботі мають адаптуватися до сучасного воєнного контексту та потребують нагального розроблення емпірично обґрунтованих моделей навчання самопідтримки, що будуть враховувати травматичний контекст і системні обмеження [13, с. 284–293].

Формування компетенцій самопідтримки соціальних працівників в умовах підвищеного стресу, пов'язаного з повномасштабною війною в Україні, є практично спрямованим, оскільки полягає у створенні навчальних модулів, supervізійних практик, кризового втручання і механізмів організаційної підтримки для зниження ризиків вигорання та підвищення стійкості [10].

Формування компетенцій самопідтримки та самовідновлення соціальних працівників є критичним науково-практичним завданням в Україні через значне зростання навантаження й психотравм унаслідок повномасштабної війни, про що свідчать і сучасні дослідження, фіксуючи підвищений ризик вигорання та потребу в системних програмах supervізії й навчання.

Мета статті полягає в аналізі й обґрунтуванні підходів до формування компетенцій самопідтримки та самовідновлення у професійній підготовці соціальних працівників в умовах підвищеного стресу, спричиненого повномасштабною війною в Україні, а також у розробці практичних рекомендацій для інтеграції відповідних модулів у навчальні програми.

Завдання дослідження охоплюють теоретичний аналіз і практичні рекомендації навчальних модулів для впровадження в освітні/робочі програми в умовах війни в Україні.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідження останніх років в Україні фіксують,

що війна значно ускладнила умови праці соціальних працівників: зростання обсягу роботи, емоційне навантаження, нестача ресурсів і підтримки, що свідчить про потребу в навичках самопідтримки.

Особливості професійної підготовки соціальних працівників, зумовлені війною в Україні, досліджували: Є. Черноштан (упровадження ефективних програм фундаментальної професійної підготовки соціальних працівників у закладах вищої освіти України на основі зарубіжного досвіду [16]); Н. Максимовська (трансформація соціальної роботи та зміни в підготовці соціальних працівників в умовах сучасних викликів в Україні [11, с. 124–135]); О. Столярик і Т. Семигіна (рефлексії українських соціальних працівників у час війни й важливість у підготовці соціальних працівників орієнтованих на травму підходів [14]); А. Цюприк (історичні аспекти розвитку психологічного підходу в підготовці соціальних працівників [15, с. 116–123] й ін.

Академічні публікації свідчать, що професійна підготовка соціальних працівників стикається з низкою системних проблем, які знижують психологічну готовність фахівців до реалій практичної діяльності. Передусім це теоретико-практичний розрив професійної підготовки соціальних працівників в Україні та недостатня практична підготовка майбутніх фахівців у галузі соціальної роботи [7].

Однак не менш важливою нині є проблема психологічної невідповідності майбутніх фахівців у галузі соціальної роботи, що робить їх вразливими до емоційного вигорання та знижує здатність ефективно працювати в кризових умовах з різними категоріями клієнтів. А отже, навчальні програми для соціальних працівників потребують систематичного оновлення та мають включати й модулі з емоційної стійкості та самопідтримки.

Виклад основного матеріалу дослідження. Підготовка соціальних працівників у воєнний час стикається з низкою серйозних викликів. По-перше, відбувається досить швидка

зміна запитів населення – масові переміщення, поява нових категорій вразливих осіб (ветерани, колишні полонені, люди з набутими інвалідностями) та зростання психосоціальних потреб. По-друге, обмежені ресурси та пошкоджена інфраструктура в Україні ускладнюють проведення традиційних очних навчань і стажувань: руйнування сервісів, нерівномірний доступ до інтернету та логістичні бар'єри змушують шукати гнучкі формати підготовки та дистанційні рішення, які працюватимуть у складних умовах. По-третє, психологічне навантаження на соціальних працівників під час війни є значним. Ризик вторинної травми та професійного вигорання знижує якість послуг і підвищує плинність кадрів, тому системи підготовки мають включати механізми супервізії, підтримки та профілактики вигорання – йдеться про володіння майбутніми соціальними працівниками практиками самопідтримки й самовідновлення.

Сутність самопідтримки та самодопомоги. Самопідтримка у професійному контексті соціальної роботи визначається як цілеспрямований набір знань, умінь і практик, спрямованих на збереження професійної ефективності, психічного здоров'я та здатності до тривалого надання допомоги в умовах стресу. На відміну від самодопомоги, яка часто має індивідуальний, побутовий або аматорський характер (наприклад, відпочинок, хобі, поради в інтернеті), самопідтримка передбачає професійну рамку: стандарти, супервізію, навчальні модулі, організаційні політики та практики, що інтегруються в систему підготовки соціальних працівників. Ця відмінність підкреслює, що самопідтримка є не лише особистим вибором, а й елементом професійної відповідальності та якості послуг.

Психологічні моделі самопідтримки. Основними психологічними моделями вважаються емоційна компетентність і резиліентність. Емоційна компетентність охоплює самосвідомість, саморегуляцію, емпатію та соціальні навички й у професійному контексті дозволяє соціальному працівнику розпізнавати власні емоційні реакції, регулювати їх і конструктивно взаємодіяти з клієнтами та колегами. Модель емоційного інтелекту застосовується як основа для тренінгів з самопідтримки, що зменшує ризик вторинної травматизації та вигорання [2; 5]. Резиліентність (динамічна здатність адаптуватися до стресу й відновлюватися після травматичних подій) трактується як набір навичок і ресурсів, що розвиваються через практики, підтримку та організаційні умови. Концепція А. Мастена “ordinary magic” (звичайна магія) підкреслює,

що резиліентність формується через щоденні стратегії, соціальні зв'язки та доступ до ресурсів [3, с. 227–238].

Емпіричні дослідження показують, що системні підходи до самопідтримки знижують рівні вигорання та плинність кадрів, підвищуючи якість послуг у кризових контекстах, зокрема під час війни [6].

Навички самопідтримки соціальних працівників в умовах стресу. Самопідтримка соціальних працівників в умовах війни є набором практичних щоденних звичок, кризових технік і організаційних механізмів, які разом зменшують ризик вигорання, підвищують стійкість і забезпечують безпечну, ефективну роботу з постраждалими.

Навички самопідтримки у навчанні соціальних працівників мають бути системними й повинні охоплювати практики емоційної регуляції, стрес-менеджменту, комунікативних навичок і ресурсної взаємодії.

Емоційна регуляція у професійному навчанні означає формування здатності усвідомлювати власні емоції, контролювати імпульсивні реакції та використовувати адаптивні стратегії для відновлення після емоційно насичених інтервенцій. Практичні техніки, що довели свою ефективність у підготовці фахівців, включають вправи усвідомленості, короткі медитаційні практики для зниження активації та структуровану рефлексію після кейсів. Упровадження таких вправ у навчальні модулі дозволяє студентам відпрацьовувати навички в безпечному середовищі та формувати автоматизовані стратегії саморегуляції. Навчальні дисципліни з психологічної самопомоги включають відповідні практики у програмні модулі в українських вишах, що свідчить про можливість системної інтеграції таких підходів у підготовку соціальних працівників [9].

Освітні програми повинні навчати конкретним інструментам управління робочим навантаженням: плануванню часу, пріоритизації завдань, технікам відновлення під час робочого дня та формуванню балансу між роботою і особистим життям. У навчальному процесі це реалізується через практичні кейси, симуляції робочого навантаження та розробку індивідуальних планів самопідтримки, які студенти тестують і коригують під супервізією. Освітні компоненти «Основи психологічної самопомоги» демонструють, що такі курси можуть бути формалізовані як частина професійної підготовки [9].

Комунікативні навички і встановлення меж – це передусім захисна компетенція. Тренінги з асертивної комунікації, рольові ігри та супервізійні сесії допомагають відпрацювати ці навички

в умовах, наближених до реальної практики, зворотний зв'язок від викладачів і колег підвищує їхню ефективність.

Навчання має формувати здатність шукати і використовувати підтримку у колег, наставників та професійних спільнот, а також навички організації груп підтримки і супервізійних мереж. Практичні формати включають фасилітовані групи рефлексії, наставництво "peer-to-peer" і модулі з побудови професійних мереж. Інтеграція таких елементів у навчальні плани сприяє створенню стійких локальних практик самопідтримки, що особливо важливо в умовах підвищеного стресу [9].

Нині все це є критичними питаннями: в умовах війни соціальні працівники постійно контактують із травмою, втратою та нестабільністю, що підвищує ризик хронічного стресу, вторинної травматизації і професійного вигорання. Системні навчання з самопомогі вже впроваджуються в Україні як частина національних ініціатив і тренінгів для працівників соціальної сфери [1].

Навчальний онлайн-курс «Навчання навичок управління стресом у практиці соціальної роботи та надання соціальних послуг» для фахівців із соціальної роботи запропонований як навчання навичок управління стресом. Слухачі курсу набували навичок тренерів чи фасилітаторів за курсом «Самодопомога Плюс» й опанували посібник «Важливі навички» [12].

Також рекомендуємо включення до переліку вибіркових дисциплін для підготовки соціальних працівників такі навчальні курси, як «Емпатійна практика і розвиток емоційної чутливості», «Етика професійної відповідальності», «Комунікація і фасилітація в соціальній роботі», «Психологічна стійкість і профілактика вигорання», «Адаптивність і інноваційні практики», «Критичне мислення і рефлексивна практика», «Культурна компетентність і міжкультурна комунікація» тощо. Пропоновані дисципліни поєднують практичні тренінги, рефлексивні формати і супервізію, що відповідає доказовим підходам до розвитку емпатії та соціально-емоційних навичок. Дослідження показують, що емпатія і м'які навички розвиваються через цілеспрямовані вправи, супервізію та структуровані навчальні програми.

Навчальні (робочі) програми з підготовки соціальних працівників можуть (і повинні) включати модулі з самопідтримки, практичні тренінги та політики захисту персоналу. Курси з самопомогі й управління стресом мають бути обов'язковими дисциплінами у навчанні майбутніх соціальних працівників; вони мають містити щоденні практики самопідтримки (практичні

навички), наприклад: регулярна базова гігієна стресу (сон 7–8 годин, регулярне харчування, гідратація, короткі фізичні вправи); короткі техніки стабілізації (3–5 хвилинні дихальні вправи, заземлення (опис предметів навколо), прості релаксаційні вправи після складних зустрічей); межі та планування робочого часу (чітке встановлення робочих годин, перерв між сесіями, обмеження кількості кризових випадків на день); емоційна регуляція (ведення короткого щоденника емоцій, використання технік когнітивної переоцінки для зниження інтенсивності реакцій) тощо.

Л. Школяр і Н. Бирса також наголошують на необхідності модернізації освітніх програм, здатних забезпечити формування вмінь «протистояти стресу, відновлювати свій психічний фізичний та емоційний стан, адаптуватися до життя в екстремальних умовах, а також враховувати специфіку в умовах війни» [17, с. 23–27].

Отже, самопідтримка є необхідною професійною компетентністю, адже поєднання щоденних практик, кризових інструментів і системної організаційної підтримки робить соціального працівника більш стійким і здатним довго та безпечно працювати в умовах війни.

Висновки дослідження і перспективи подальших розвідок. Самопідтримка є ключовою професійною компетенцією соціальних працівників в Україні в умовах повномасштабної війни: вона вирізняється системністю, професійною орієнтацією та інтеграцією в освітні й організаційні практики, а її розвиток спирається на моделі емоційної компетентності та резиліентності.

Інтеграція навичок самопідтримки у підготовку соціальних працівників підвищує ефективність їхньої роботи та знижує ризик вигорання. Інтеграція самопідтримки в освітні програми означає включення навчальних модулів з емоційної регуляції, супервізії, управління стресом і професійної етики; на рівні організацій – упровадження регулярної супервізії, політик робочого навантаження та механізмів підтримки персоналу.

Теоретичною основою формування компетенцій самопідтримки є поєднання моделей емоційної компетентності та резиліентності, реалізованих через професійні практики й організаційні механізми. У воєнних умовах України саме системна, професійно орієнтована самопідтримка стає необхідною умовою збереження якості соціальної роботи та захисту працівників від хронічного стресу і вигорання.

Перспективи подальших розвідок полягають у розробленні системної навчальної моделі самопідтримки й емоційної регуляції майбутніх соціальних працівників.

Список літератури:

1. «Лікарі світу» навчали соціальних працівників Вінниччини методам самопомоги при управлінні стресом. 2023. 14 серпня. <https://rda-m-p.gov.ua/novini/likari-svitu-navchali-socialnih-pracivnikiv-vinnichchini-metodam-samodopomogi-pri-upravlinni-stresom/> (дата звернення 10.03.2026).
2. How to use emotional intelligence to become a better social worker. *Social Work News*. July 12th, 2023. <https://www.mysocialworknews.com/> (дата звернення 15.03.2026).
3. Masten, A. Ordinary magic: Resilience processes in development. *American Psychologist*. 2001. № 56 (3). P. 227–238. <https://doi.org/10.1037/0003-066X.56.3.227>
4. Stress First Aid: Навички швидкої психологічної підтримки та ефективної комунікації для соціальних працівників. 2025. 7-8 липня. dszn-zoda.gov.ua (дата звернення 10.03.2026).
5. The Role of Emotional Intelligence In Social Work. Presented by: Sandi Lindgren. *Chicago Social Work: Conference Northern Illinois University*. August 15, 2024. <https://socialworkfoundations.com/wp-content/uploads/2024/08/Sandi-Lindgren-EI-in-Social-Work-Handout.pdf> (дата звернення 11.02.2026).
6. Байдарова О., Царик А. Дослідження вигорання серед постачальників психосоціальної допомоги та підтримки жертв війни. *Міжнародний центр розвитку і лідерства*. 10 серпня 2023. <https://ildc.org.ua/en/articles/research-on-burnout-among-providers-of-psychosocial-assistance-and-support-to-victims-of-war/> (дата звернення 11.02.2026).
7. Берегова Г. Філософсько-освітній підхід до формування соціально-комунікативних навичок соціального працівника. *Вісник Херсонського національного технічного університету: Соціальні та поведінкові науки*. 2025. Том 2, № 2 (93). С. 391–397. <https://doi.org/10.35546/kntu2078-4481.2025.2.2.49>
8. Каліщук С. Психотехніки кризового консультування: моделі, алгоритми, вправи, приклади: Навчальний посібник. Київ: МайстерКниг, 2023. 368 с.
9. Колот С. Основи психологічної самопомоги соціального працівника. Навчальна дисципліна професійної підготовки. <https://op.edu.ua/education/programs/components/8333> (дата звернення 16.03.2026).
10. Ломоносова Н. «Вони чекають на нас». Вплив повномасштабної війни на умови праці соціальних працівниць. *Cedos*. 30.09.2024. URL: https://cedos.org.ua/researches/vony-chekayut-nanas-vplyv-povnomasshtabnoyi-vijny-na-umovy-praczi-soczialnyh-pracivny_cz/ (дата звернення 10.03.2026).
11. Максимовська Н. Професійна підготовка майбутніх соціальних працівників в умовах сучасних викликів. *Науковий вісник Сіверщини. Серія: Освіта. Соціальні та поведінкові науки*. 2024. № 2 (13). С. 124–135. [10.32755/sjeducation.2024.02.124](https://doi.org/10.32755/sjeducation.2024.02.124).
12. Навчання навичок управління стресом у практиці соціальної роботи та надання соціальних послуг. *Платформа соціальної освіти*. <https://socialacademy.gov.ua/md/enrol/index.php?id=198> (дата звернення 10.03.2026).
13. Руднева А., Мальована Ю. Особливості діяльності соціальних працівників у подоланні психотравмуючих наслідків війни. *Психологія та соціальна робота*. 2025. № (1). С. 284–293. <https://doi.org/10.32782/2707-0409.2025.1.27>
14. Столяр О., Семигіна Т. Інтеграція компетентності самопідклубання в освітні програми підготовки соціальних працівників: шлях до професійної стійкості. *Педагогічна Академія: наукові записки*. 2025. Вип. 14. <https://doi.org/10.5281/zenodo.14655816>
15. Цюприк А. Історичні аспекти розвитку психологічного підходу в підготовці соціальних працівників. *Публічне управління та соціальна робота*. 2025. № 2 (6). С. 116–123. <https://doi.org/10.32782/3041-1319/2025-2-16>
16. Чорноштан Є. Рекомендації щодо впровадження ефективних програм фундаментальної професійної підготовки соціальних працівників у закладах вищої освіти України на основі зарубіжного досвіду. 2025. <https://doi.org/10.5281/zenodo.17524504> (дата звернення 10.03.2026).
17. Школяр Л., Бирса Н. Особливості професійної підготовки фахівців соціальної роботи в умовах дії воєнного стану в Україні. *Наука і освіта: науково-практичний журнал*. 2023. № 4. С. 23–27. [10.24195/2414-4665-2023-4-4](https://doi.org/10.24195/2414-4665-2023-4-4)

References:

1. “Doctors of the World” trained social workers in Vinnytsia region in self-help methods for stress management. (2023). 14 serpnia. <https://rda-m-p.gov.ua/novini/likari-svitu-navchali-socialnih-pracivnikiv-vinnichchini-metodam-samodopomogi-pri-upravlinni-stresom/> (data zvernennia 10.03.2026) [in Ukrainian].
2. How to use emotional intelligence to become a better social worker. *Social Work News*. July 12th, 2023. <https://www.mysocialworknews.com/> (data zvernennia 15.03.2026).
3. Masten, A. (2001). Ordinary magic: Resilience processes in development. *American Psychologist*, 56 (3), 227–238. <https://doi.org/10.1037/0003-066X.56.3.227>
4. Stress First Aid: Navychky shvydkoi psykhoholichnoi pidtrymky ta efektyvnoi komunikatsii dlia sotsialnykh pratsivnykiv. 2025. 7–8 lypnia. dszn-zoda.gov.ua (data zvernennia 10.03.2026) [in Ukrainian].
5. The Role of Emotional Intelligence In Social Work. Presented by: Sandi Lindgren. *Chicago Social Work: Conference Northern Illinois University*. August 15, 2024. <https://socialworkfoundations.com/wp-content/uploads/2024/08/Sandi-Lindgren-EI-in-Social-Work-Handout.pdf> (data zvernennia 11.02.2026).

6. Baidarova, O. & Tsaryk, A. (2023). A study of burnout among providers of psychosocial care and support for war victims. *Mizhnarodnyi tseñtr rozvytku i liderstva*. <https://ildc.org.ua/en/articles/research-on-burnout-among-providers-of-psychosocial-assistance-and-support-to-victims-of-war/> (data zvernennia 11.02.2026) [in Ukrainian].
7. Berehova, H. (2025). Philosophical and educational approach to the formation of social and communicative skills of a social worker. *Visnyk Khersonskoho natsionalnoho tekhnichnoho universytet: Sotsialni ta povedinkovi nauky*, 2 (93), 391–397. <https://doi.org/10.35546/kntu2078-4481.2025.2.2.49> [in Ukrainian].
8. Kalishchuk, S. (2023). Psychotechnics of crisis counseling: models, algorithms, exercises, examples. Kyiv: MaisterKnyh [in Ukrainian].
9. Kolot, S. (2026). Basics of psychological self-help for a social worker. *Navchalna dystsyplina profesiinoi pidhotovky*. <https://op.edu.ua/education/programs/components/8333> (data zvernennia 16.03.2026) [in Ukrainian].
10. Lomonosova, N. (2024). “They are waiting for us”. The impact of full-scale war on the working conditions of social workers. *Cedos*. 30.09.2024. https://cedos.org.ua/researches/vony-chekayut-nas-vplyv-povnomasshtabnoyi-vijny-na-umovy-praczi-soczialnyh-praczivny_cz/ (data zvernennia 10.03.2026). [in Ukrainian].
11. Maksymovska, N. (2024). Professional training of future social workers in the face of modern challenges. *Naukovyi visnyk Sivershchyny. Serii: Osvita. Sotsialni ta povedinkovi nauky*, 2 (13), 124–135. <https://doi.org/10.32755/sjeducation.2024.02.124> [in Ukrainian].
12. Teaching stress management skills in social work practice and social service delivery. *Platforma sotsialnoi osvity*. <https://socialacademy.gov.ua/md/enrol/index.php?id=198> (data zvernennia: 10.03.2026). [in Ukrainian].
13. Rudnieva, A., & Malovana, Yu. (2025). Peculiarities of the activities of social workers in overcoming the psychotraumatic consequences of war. *Psykhohiia ta sotsialna robota*, (1), 284–293. <https://doi.org/10.32782/2707-0409.2025.1.27> [in Ukrainian].
14. Stoliaryk, O. & Semyhina, T. (2025). Integrating self-care competence into social worker training programs: a path to professional sustainability. *Pedahohichna Akademiia: naukovyi zapysky*, 14. <https://doi.org/10.5281/zenodo.14655816> [in Ukrainian].
15. Tsiupryk, A. (2025). Historical aspects of the development of the psychological approach in the training of social workers. *Publichne upravlinnia ta sotsialna robota*. № 2 (6). S. 116–123. <https://doi.org/10.32782/3041-1319/2025-2-16> [in Ukrainian].
16. Chornoshtan, Ye. (2025). Recommendations for the implementation of effective programs of fundamental professional training of social workers in higher education institutions of Ukraine based on foreign experience. <https://doi.org/10.5281/zenodo.17524504> (data zvernennia: 13.01.2026). [in Ukrainian].
17. Shkoliar, L., & Byrsa, N. (2023). Peculiarities of professional training of social work specialists under martial law in Ukraine. *Nauka i osvita: naukovopraktychnyi zhurnal*, 4, 23–27. <https://doi.org/10.24195/2414-4665-2023-4-4> [in Ukrainian].

Г. Д. Берегова, О. М. Момоток

Оглядова стаття

Дата першого надходження статті до видання: 13.03.2026

Дата прийняття статті до друку після рецензування: 08.04.2026

Дата публікації (оприлюднення) статті: 22.05.2026